

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Säkerhets- och beredskapsavdelningen	Version 5	Antal sidor 2
Dokumentägare Elin Spets Ramberg Beredskapssamordnare	Fastställare Eva Bergqvist Säkerhets- och beredskapschef	Giltig fr.o.m. 2021-10-04	Giltig t.o.m. 2023-10-04

Hantering av postförsändelse med misstänkt farligt ämne

Gäller för: Region Värmland

Bakgrund

Farliga ämnen kallas även CBRNE-ämnen (förkortning för kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen). Innehållet i försändelser, paket och andra objekt kan variera. Exempel på innehåll är:

- Ofarliga ämnen som kan likna farliga motsvarigheter – exempelvis så kallade ”pulverbrev”,
- Ofarlig teknisk utrustning som ska likna något annat – exempelvis bombtrapper,
- Smittämnen - exempelvis antraxsporer,
- Farliga kemiska ämnen i pulver-, vätske- eller gasform.

Det har vid flera tillfällen skickats både brev med antraxsporer och så kallade ”pulverbrev” till myndigheter, tidningar och andra mottagare internationellt sett. Vid en första anblick är det svårt att skilja en attrapp från ett skarpt farligt ämne.

Identifiera misstänkta försändelser

En farlig försändelse kan se ut hur som helst men det finns några kännetecken som kan ge ökad misstanke, särskilt om flera av nedan nämnda varningstecken finns på samma försändelse:

- Adresserat till en funktion istället för en person
- Dålig handstil
- Fel titel till personen
- Felstavade ord
- Fläckar, missfärgningar eller kristaller på omslaget
- Ingen eller påhittad avsändare
- Konstig lukt
- Leverans med bud
- Märkt ”personligt”, ”konfidentiellt” eller liknande
- Obeställd försändelse
- Okänt innehåll
- Osymmetriskt eller ojämnt paket
- Skickat från utlandet
- Styvt eller knöligt paket
- Överdrivet inslaget med tejp eller snören
- Överdrivet många frimärken (överfrankerat).

Åtgärder mottagare av postförsändelse

- Kontakta polisen via SOS Alarm 112.
- Öppna inte brevet, invänta polisen.
- Meddela närmaste chef.
- Larma regionens tjänsteman i beredskap (TiB) via televäxeln alternativt SOS Alarm 112.

- **Om brevet öppnats och visar sig innehålla misstänkt farligt ämne** (gäller de som exponerats i samma rum):
 - Täck om möjligt brevet/ämnet med papper eller dylikt.
 - Ta av kläder som kommit i kontakt med ämnet och lägg i en hög på golvet i aktuellt utrymme.
 - Lämna rummet omgående och gå till närmaste toalett eller duschrum. Tvätta händer, ansikte, underarmar och andra exponerade kroppsdelar med tvål och vatten. Om möjligt duscha.
 - Stanna om möjligt kvar på toalett eller i duschrum tills polisen ger andra direktiv.
 - Spärra av rummet till besked om negativt provsvar på försändelsen säkrats.
 - Utrym om möjligt rummen utmed vägen till toalett eller duschrum och stäng eventuellt dörrar tills negativt provsvar på försändelsen säkrats.
 - Meddela närmsta chef så att inga fler går in i rummet.
 - Meddela närmsta chef eller TiB att ventilationen ska stängas av.
 - Om toalett eller duschrum saknas, invänta polisen i ett annat närliggande rum (eller balkong, alternativt utomhus om vädret tillåter).
 - Följ polisens instruktioner (exponerad personal bör kunna åka hem efter sanering).

Smittskyddsläkare larmas av TiB och bedömer behovet av eventuell sanering och antibiotikapofylax.

TiB kallar vid behov in särskild sjukvårdsledning regionalt och/eller lokalt för att stödja drabbad verksamhet.

Åtgärder närmaste chef

- Tillgodose att polisen är larmad.
- Tillgodose att TiB är larmad.
- Tillgodose att inga fler personer går in i det exponerade rummet.
- Tillgodose att ventilation stängs av (om möjligt). På sjukhusen kan TiB vara behjälplig med detta.
- Tillgodose att polisanmälan och AHA-anmälan görs.
- Dokumentera vilka personer som befunnit sig i det exponerade rummet samt kan ha blivit exponerade. Om brevet öppnats i vårdmiljö: spara beläggningslista, lista på anhöriga som varit på besök och på tjänstgörande personal.

Dokumentet är utarbetat av: Elin Spets Ramberg